

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 118-0-Рев-08-000 823
Бањалука, 21.4.2010. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Биљане Томић, као предсједника вијећа, Стаке Гојковић и Дарка Осмића, као чланова вијећа, у правној ствари тужитељице М. Т. из П., ул...., коју заступа пуномоћник М. Б., адвокат из П., против тужених РЖР Љ. а.д. П., коју заступа пуномоћник Ј. М., запослена код туженог и Љ. М. из П., кога заступа пуномоћник Д. М., адвокат из П., ради предаје у посјед стана и закључења уговора о откупу стана, в.с. 18.000,00 КМ, одлучујући о ревизији тужитељице против пресуде Окружног суда у Бањалуци број 011-0-Гж-08-001 067 од 26.6.2008. године, на сједници вијећа одржаној 21.4.2010. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Приједору број П-707/03 од 11.4.2008. године одбијен је тужбени захтјев тужитељице којим је тражила да се обавезе тужени Љ. М. да јој преда у посјед стан који се налази у П., у улици....., који се састоји од двије собе, трпезарије, нише, оставе, ходника, купатила и лође, укупне површине 66,10 м², слободан од људи и ствари туженог и да се обавезе тужени РЖР Љ. а.д. П. да са тужитељицом на основу Закона о приватизацији државних станова закључи уговор о купопродаји стана, што ће у противном замијенити ова пресуда. Обавезана је тужитељица да туженом Љ. М. надокнади трошкове парничног поступка у износу од 1.680,00 КМ. Истом пресудом је утврђено да је тужитељица Ј. К. у овој правној ствари повукла тужбу.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бањалуци број 011-0-Гж-08-001 067 од 26.6.2008. године жалба тужитељице је одбијена и првостепена пресуда потврђена у оспореном одбијајућем дијелу тужбеног захтјева, као и у погледу одлуке о трошковима парничног поступка.

Благовремено изјављеном ревизијом тужитељица побија другостепену пресуду због погрешне примјене материјалног права, а како произлази из навода ревизије и због повреде одредаба парничног поступка и предлаже да се побијана пресуда укине и предмет врати на поновно суђење другом вијећу другостепеног суда или да се преиначи тако да се жалба тужитељице усвоји.

У одговору на ревизију тужени Љ. М. је оспорио наводе тужитељице и предложио да се ревизија одбије као неоснована, док тужени РЖР Љ. није одговорио на ревизију тужитељице.

Ревизија није основана.

У овој парници тужитељица захтијева да се тужени Љ. М. (у даљем тексту: друготужени) обавезе да јој преда у посјед, слободан од људи и ствари, стан који се налази у П. у улици... – сада..... ближе означен у изреци првостепене пресуде, те да се обавезе тужени РЖР Љ. (у даљем тексту : првотужени) да са тужитељицом закључи уговор о продаји предметног стана на основу Закона о приватизацији државних станова, а који ће уговор у противном замијенити ова пресуда.

У поступку који је претходио доношењу оспорене пресуде нижестепени судови су утврдили: да је носилац станарског права на предметном стану био М. Ш., отац тужитељице; да је он одведен из стана 31.5.1992. године и да је проглашен умрлим рјешењем првостепеног суда број Р-85/98 од 19.10.1998. године и на основу тог рјешења уписан у Матичну књигу умрлих; да је тужитељица закључила брак са Н. Т. 21.1.1989. године и да је у изводу из МКВ означено њихово заједничко пребивалиште у П., ул...; да је на ту адресу пријављено и њихово дијете Д. Т., рођена..... године; да је тужитељица живјела у заједничком домаћинству са својим оцем до удаје, а након тога са својим супругом у Г.; да је са носиоцем станарског права у заједничком домаћинству у вријеме почетка рата живјела његова невјенчана супруга М.; да је тужитељица поднијела захтјев за поврат предметног стана Министарству....., Одсјек П. 25.5.1999. године; да је рјешењем тог органа од 31.8.2007. године, које је потврђено другостепеним рјешењем од 17.10.2007. године, захтјев тужитељице одбијен као неоснован, јер је утврђено да није била члан породичног домаћинства свог оца на дан 30.4.1991. године; да је друготужени у посједу спорног стана који користи на основу уговора о кориштењу стана закљученог са првотуженим 15.2.1996. године, а да је 2.6.2003. године закључио уговор о закупу.

Код таквог стања чињеница нижестепени судови су закључили да тужитељица није била члан породичног домаћинства свог оца, као носиоца станарског права на предметном стану у вријеме његовог нестанка у смислу члана 6. Закона о стамбеним односима – пречишћени текст ("Службени лист СРБиХ", 14/84, 12/87 и 36/89, те ("Службени гласник Републике Српске", бр. 19/93, 12/99 и 31/99 – у даљем тексту: ЗСО) да би јој након тога припадало право да трајно и несметано користи предметни стан, да нема конституисано станарско право на предметном стану, па како није ни власник стана, да није активно легитимисана да захтијева предају стана у посјед од друготуженог, нити јој у смислу члана 10. Закона о приватизацији државних станова – пречишћен текст („Службени гласник РС“, број 72/07) припада право на откуп стана.

По оцјени другостепеног суда спроти стан се не може сматрати домом тужитељице у смислу члана 8. Европске Конвенције о заштити људских права и основних слобода (у даљем тексту ЕК) нити може бити предмет наслеђивања

иако је имовинско право, па сматра да није повријеђено ни право тужитељице на имовину из члана 1. Протокола 1. уз ЕК.

Оспорена одлука је правилна и законита.

Према одредби члана 21. став 2. ЗСО члановима породичног домаћинства из члана 6. став 2. истог закона, који станују заједно са носиоцем станарског права припада право да трајно и несметано користе стан и после смрти носиоца станарског права, као и када из других разлога носилац станарског права трајно престане да користи стан, осим случајева који су тачно наведени у овој одредби, а који нису релевантни за одлуку у овом спору. Одредбом члана 22. став 1. ЗСО је прописано да кад носилац станарског права умре, или из других разлога трајно престане да користи стан, а чланови његовог породичног домаћинства наставе са коришћењем стана, уколико у стану није остао брачни друг као носилац станарског права, чланови породичног домаћинства ће споразумно између себе одредити једно лице за носиоца станарског права и о томе обавијестити даваоца стана на коришћење.

Према наведеним законским одредбама, након смрти носиоца станарског права право да наставе трајно и несметано користити стан имају они чланови породичног домаћинства који су са носиоцем станарског права трајно живјели и становали у истом стану и који након смрти носиоца станарског права наставе са коришћењем стана. Нижестепени судови су утврдили да је тужитељица живјела у породичном домаћинству носиоца станарског права М. Ш. до закључивања брака са Н. Т. 21.1.1989. године, те да је од заснивања брачне заједнице живјела са својим супругом у Г. Ово чињенично утврђење нижестепени судови су засновали на правилној оцјени доказа које су парничне странке извеле, цијенећи их управо на начин прописан одредбом члана 8. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 58/03, 85/03, 74/05 и 63/07 и 49/09 у даљем тексту: ЗПП) чија правилност није доведена у сумњу паушалним наводима ревидента да је оно резултат погрешне и некритичке оцјене доказа. Како је тужитељици престало својство члана породичног домаћинства носиоца станарског права на спорном стану – њеног оца М. Ш. још јануара 1989. године, када је престала да заједно с њим користи предметни стан, а није са њим живјела у спорном стану ни када је одведен 31.5.1992. године, правилно су нижестепени судови закључили да тужитељици не припада право да након смрти носиоца станарског права трајно и несметано користи предметни стан у смислу члана 21. став 2. ЗСО, нити се може сматрати њеним домомом у смислу члана 8. ЕК.

Станарско право је имовинско право *sui generis*, оно се стиче и преноси на начин и под условима прописаним ЗСО и због тога се не може прометовати нити може бити предмет наслеђивања. У овој парници је утврђено да тужитељици не припада право да трајно и несметано користи предметни стан након смрти носиоца станарског права, да није стекла својство носиоца станарског права у складу са одредбама члана 22. став 1. и 2. ЗСО, нити може полагати право на посјед предметног стана по основу наслеђивања иза смрти оца, као ранијег носиоца станарског права, па су правилно нижестепени судови примијенили материјално право када су одбили захтјев тужитељице да се друготужени обавезе да јој предметни стан преда у посјед. Пошто тужитељица није стекла станарско

право на предметном стану, не припада јој право на откуп стана у смислу члана 10. Закона о приватизацији државних станова.

Из напријед изложеног произлази да оспорена одлука нема недостатака на које указује ревизија тужитељице, нити оних на које овај суд пази по службеној дужности у складу са одредбом члана 241. ЗПП. Зато је примјеном одредбе члана 248. истог закона ревизија одбијена као неоснована.

Предсједник вијећа
Биљана Томић

Za tačnost otpravka ovjerava
rukovodilac sudske pisarne
Amila Podraščić